

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Andedammen

Børnehuset

Andedammen

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde i Børnehuset Andedammen – God læselyst☺

Forord

Implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan har taget afsæt i Billund Kommunes implementerings- og handleplan for den styrkede pædagogiske læreplan. Forvaltningen, ledere, forældrebestyrelser, pædagogisk personale og tillidsrepræsentanter har i forbindelse hermed deltaget i diverse møder, workshops samt lavet selvevalueringer af den pædagogiske praksis og forankringsprocesser.

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer samt de tolv mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring (se side 3). Derudover er den udarbejdet med udgangspunkt i Billund Kommunes dagtilbudspolitik (se side 4 og/eller <https://billund.dk/media/993837/dagtilbudspolitik-1262018.pdf>) som er rammesættende for den særlige måde, det pædagogiske forbedringsarbejde skal tilrettelægges og udvikles på.

Det pædagogisk personale og forældrebestyrelserne er blevet inddraget på forskellige niveauer i udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan. De vil ligeledes blive inddraget i evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan skal med udgangspunkt i de centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag, de pædagogiske mål, indholdsbeskrivelserne for læreplanstemaerne og dagtilbudspolitikken fungere som et pædagogisk redskab, der giver en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet. Herunder sikre, at der etableres et pædagogisk læringsmiljø, der gennem leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene de bedste betingelser for at lære, trives, dannes og udvikle sig.

Den pædagogiske læreplan indledes med et overblik over rammerne for læreplanen. Dernæst præsenteres, hvem dagtilbuddet er. Herefter er der beskrivelser af, hvordan der i den daglige pædagogiske praksis arbejdes med det fælles pædagogiske grundlag, inddragelse af lokalsamfundet, det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, de seks læreplanstemaer samt evalueringskulturen.

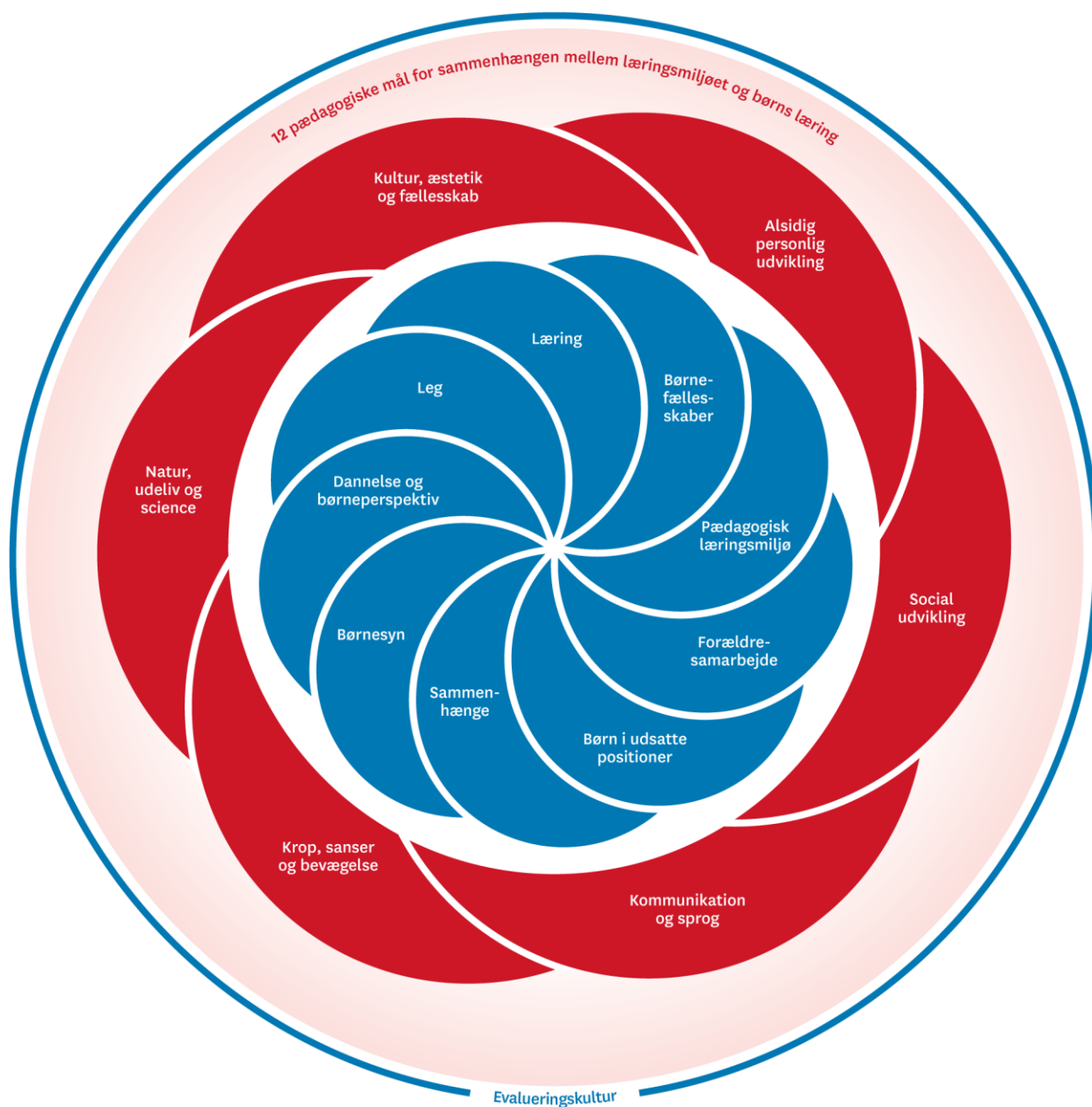
Den pædagogiske læreplan vil blive evalueret og revideret i 2022.

Lisbeth Østergaard
Områdechef for dagtilbud
Billund Kommune

Rammer for den pædagogiske læreplan

Illustration af den styrkede pædagogiske læreplan:

- Det fælles pædagogiske grundlag
- De seks læreplanstemaer
- 12 pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring
- Evalueringskultur

Rammer for den pædagogiske læreplan

Illustration af dagtilbudspolitikken i Billund Kommune:

- Vision, værdier og principper
- En fælles læringsforståelse
- Strategiske mål for børnenes leg, læring, dannelse, kreativitet og trivsel i udviklende fællesskaber
- Strategiske mål for læringsmiljøet herunder de voksnes kompetencer
- Strategiske mål for digitalisering
- Strategiske mål for forældresamarbejde
- Strategiske mål for overgange

Børnehuset Andedammen

Børnehuset Andedammen er en spændende aldersintegreret daginstitution for børn i alderen 0 til 5 år, som rummer en vuggestuegruppe samt en børnehavegruppe med mindre primærgrupper.

Børnehuset Andedammen har primært børn fra lokalområdet. Vi har enkelte tosprogede børn.

Børnehuset Andedammen er en funktionsopdelt institution, der ligger lige i hjertet af Vorbasse, omkranset af en stor og skøn legeplads med mange muligheder.

Medarbejdergruppen består af pædagoger, pædagogiske assistenter, pædagogmedhjælpere og studerende.

Institutionen er bygget sammen med Vorbasse Fritidscenter, som danner grundlag for et tæt samarbejde med fritids- og foreningslivet. Et samarbejde der giver muligheder for forskelligartede aktiviteter og læringsforløb.

I Børnehuset Andedammen er legen det grundlæggende element, med fokus på børnenes dannelse, trivsel, læring og udvikling. Dette er et fælles ansvar, hvor børneperspektivet inddrages i rammesætningen af det gode læringsmiljø. Et læringsmiljø der inviterer barnet til at være aktiv deltagende således, at barnet selv er med til at skabe sin læring, uanset om der er tale om hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Vi arbejder ud fra værdierne "Anerkendelse, Ansvarlighed, Medbestemmelse, Feedback, Relationer og Positiv tilgang". Samtidig arbejder vi data- og forskningsinformeret, så vi hele tiden sikrer os, at vi får den bedste udgave af Børnehuset Andedammen.

I Børnehuset Andedammen anses forældrene som en vigtig og aktiv medspiller i børnenes hverdag, hvor samarbejdet er baseret på en kommunikation, der bygger på dialog, åbenhed og tillid. Igennem forældresamarbejdet sikrer og fremmer vi børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet understøtter både det individuelle barns trivsel samt trivslen i børnefællesskabet.

Forældrebestyrelsen arbejder målrettet på at styrke samarbejdet imellem det pædagogiske personale, børn og forældre. Dette gøres for at sikre, at rammerne løbende bliver optimeret og forbedret for børnene og det pædagogiske personale i Børnehuset Andedammen. Forældrebestyrelsen har udarbejdet diverse principper, der skal være med til at sikre den pædagogiske praksis.

Pædagogisk grundlag

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. ”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn:** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv:** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg:** Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring:** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber:** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø:** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde:** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner:** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen:** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

I Billund Kommune er vores afsæt, at det at være barn, barndommen og legen har værdi i sig selv, og at leg, dannelse samt læring sker i sociale fællesskaber.

Børnesyn

- Børn er unikke og har forskellige potentialer for udvikling og læring.
- Børn er sociale, nysgerrige og legende.

Dannelse og børneperspektiv

- Vi tillægger barnets stemme en reel værdi og arbejder med at følge børnenes spor, oplevelser og interesser. Børn er eksperter i eget liv, og deres synspunkter tilføjer nye og relevante perspektiver.
- Vi arbejder med dannelse og demokratiforståelse, så vi understøtter børnene i at blive hensynsfulde, kritiske og demokratiske verdensborgere.
- Vi har fokus på balancen mellem individ og fællesskab.

Leg og læring

- Vi har et ansvar for, at leg og læring kan ske i en vekslen mellem børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter samt hverdagssituationer og – rutiner.
- Vi understøtter en legende, eksperimenterende og kreativ tilgang, hvor vi er medlegende og medeksperimenterende.
- Vi har fokus på, at den lærerige leg og den legende læring indeholder aktiv deltagelse, mening, begejstring, social involvering og eksperimentering.

Børnefællesskaber

- Vi understøtter børnenes mulighed for at kunne etablere relationer på tværs af alder, køn og kultur.
- Vi har fokus på de gode relationer, hvor alle bliver set, hørt, anerkendt og inddraget.
- Vi guider og rammesætter leg og aktiviteter samt hverdagssituationer og -rutiner, så alle børn kan være med.

I Børnehuset Andedammen arbejder vi ud fra et barnesyn, hvor legen er et gennemgående tema og hvor det at være barn har værdi i sig selv. Et barnesyn hvor børneperspektivet og dannelse referer til en dybere form for læring. En hverdag hvor børnene møder et pædagogiske personale, der er i "Børnehøjde" og hvor børnenes stemme tæller.

Vi arbejder målrettet og bevidst med alle børns læring og det er det pædagogiske personales ansvar at tilrettelægge udviklingsstøttende aktiviteter, så alle børn får de bedste muligheder for at deltage i børnefællesskabets udvikling.

Pædagogisk læringsmiljø

I Billund Kommune er det det pædagogiske personales ansvar at skabe attraktive læringsmiljøer tilpasset børnegruppens forskelligheder, herunder køn, alder, etnicitet mv. Et læringsmiljø, hvor børnene kan udvikle sig gennem leg og kreativitet samt oplever, at de mestrer deres liv.

- Vi arbejder samskabende og rammesættende igennem en legende, anerkendende og inddragende tilgang.
- Vi skaber rum til læring i hverdagsituationer og –rutiner.
- Vi har attraktive fysiske rammer, der understøtter pædagogikken.

I Børnehuset Andedammen danner det pædagogiske læringsmiljø rammerne for børnenes læring. Børnene tilbydes et miljø, der er skabende og nærværende samt hvor nysgerrigheden og dannelsen kan gro. Det pædagogiske personale har ansvaret for at skabe et læringsmiljøet, der er udviklingsstøttende i børnenes dannelsesproces. Det er vigtigt, at læringsmiljøet hele tiden tager fokus i der hvor børnene er og at børnene inddrages, således de bliver aktive medskabere af egen læring.

Samspil og relationer mellem det pædagogiske personale og børnene har stor betydning for, at børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes. Samspil og relationer dækker over alle de situationer, hvor børn og pædagogisk personale kommunikerer eller er sammen om noget. Kvaliteten af samspillet og relationerne påvirker hele det pædagogiske læringsmiljø. Gode relationer handler om, at børnene har en tryk tilknytning til det pædagogiske personale, så de har en sikker base, hvorfra de kan udforske verden. Det handler om, at det pædagogiske personale er opmærksom og lydhør i samspillet med børnene, og at børnene får mulighed for nærvær og fordybelse med dem og i børnefællesskabet.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Billund Kommune er samarbejdet mellem det pædagogiske personale og forældrene ligeværdigt og tillidsfuldt.

- Samarbejdet bygger på børnenes perspektiver og forældrenes viden og erfaringer samt på en forståelse for det pædagogiske arbejde.
- Børnenes udvikling, trivsel, dannelse og læring er et fælles ansvar. Vi ser forældrene som en ressource, der aktivt deltager i deres barns udvikling, trivsel, dannelse og læring.
- Vi afstemmer forventninger med forældrene, herunder betydningen af forældrenes engagement i barnets og børnegruppens hverdag.
- Alle omkring barnet er bevidste om, hvordan der kommunikeres med hinanden. Det foregår i en åben, tillidsfuld og anerkendende dialog, hvor der anvendes et sprog, der er tilpasset modtageren.
- Det pædagogiske personale og forældrene informerer gensidigt hinanden til gavn for det enkelte barn og børnegruppen.
- Vi skaber og vedligeholder børne- og forældrefællesskaber, så hele familien oplever samhørighed og er naturlige ambassadører for dagtilbuddet.
- Forældresamarbejdet er differentieret. Alle forældre har ikke de samme behov, og vi tager højde for forskelle i normer, værdier, forventninger og sproglige barrierer.

I Børnehuset Andedammen anses forældrene som en vigtig og aktiv medspiller i børnenes hverdag, hvor samarbejdet er baseret på en kommunikation, der bygger på dialog, åbenhed og tillid. Igennem forældresamarbejdet sikrer og fremmer vi børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet understøtter både det individuelle barns trivsel samt trivslen i børnefællesskabet.

I Børnehuset Andedammen er det vigtigt at forældresamarbejdet differentieres ud fra den enkle familie, så alle forældre føler sig set og hørt i den unikke position de er i således, at ingen føler sig utilstrækkelige i samarbejdet.

I Børnehuset Andedammen er der planlagte samtaler ved:

- Opstart i vuggestuen
- Overgang til og opstart i børnehaven
- Halvårssamtaler i forbindelse med opstart i Børnehuset Andedammen
- Samtaler i forbindelse med overgangen til skole

I Børnehuset Andedammen har vi en tydelig kommunikation ud til forældrene, der dokumenterer deres barns/børns hverdag samt informerer forældrene om den pædagogiske praksis i Børnehuset Andedammen.

I Børnehuset Andedammen arbejder forældrebestyrelsen målrettet på at styrke samarbejdet imellem det pædagogiske personale, børn og forældre. Dette gøres for at sikre, at rammerne løbende bliver optimeret og forberedte for børnene og personalet i Børnehuset Andedammen.

En vigtig leveregel for forældrebestyrelsen i Børnehuset Andedammen er blandt andet, at nye familier føler sig velkommen, og at de ved hvad bestyrelsen bidrager med, samt hvor de kan søge støtte og vejledning.

Derfor er forældrebestyrelsen synlig allerede når familien "starter" i Andedammen, her vil nye familier modtage en skriftlig hilsen samt tilbud om at mødes i forbindelse med opstarten i Andedammen.

Forældrebestyrelsen udarbejder ligeledes diverse principper, der skal være med til at sikre den pædagogiske praksis.

Børn i udsatte positioner

I Billund Kommune arbejder vi med udviklende og rummelige børnefællesskaber. Rummelige børnefællesskaber betyder, at vi tilpasser læringsmiljøet til den aktuelle børnegruppe og understøtter det enkelte barns deltagelsesmuligheder.

- Udviklende børnefællesskaber og pædagogiske læringsmiljøer har stor betydning for alle børn og er særlig vigtige for børn i udsatte positioner. Kvaliteten i samspillet med det pædagogiske personale er afgørende for, at børn i udsatte positioner kommer til at opleve sig som betydningsfulde i fællesskabet.
- Børn kan være i en udsat position af mange forskellige årsager, og vi har ansvaret for med en tidlig og rettidig indsats at identificere udsatte børn.
- I kortere eller længere perioder kan børnene have brug for særlig opmærksomhed og hjælp til at kunne deltage i leg, samvær og planlagte aktiviteter.
- Når vi er bekymrede for et barns trivsel, tilrettelægger vi i samarbejde med forældrene en systematisk tværfaglig indsats.

Børnehuset Andedammens læringsmiljø udgør en væsentlig betingelse for det enkelte barns inklusionsmuligheder.

Det er vigtigt for os:

- At alle børn trives og har de bedste udviklingsbetingelser
- At alle børn, uanset deres forudsætninger føler sig som en betydningsfuld del af børnefællesskabet
- At børnene mødes med positive forventninger, der hvor det enkelte barn/børnegruppen befinder sig

Dette gøres blandt andet ved at arbejde med forskellige metoder som f.eks.: LP-modellen, Marte Meo og SMTTE-modellen, samt via brug af IRIS Connect.

Der udarbejdes i samarbejde med forældre og PPS handleplaner i forhold til det enkelte barn. Ligeledes kan det pædagogiske personale udarbejde handleplaner, der er gældende for en børnegruppe.

For børn i udsatte positioner er det vigtigt at aktiviteterne differenseres således, at det enkelte barn får en oplevelse af at kunne mestre egen hverdag og ikke oplever sig udfordret udover evne. Børnene i Andedammen er inddelt i grupper, hvor der er tilknyttet pædagogisk personale, som er ansvarlig for gruppen samt det enkelte barns trivsel.

Når vi iagttager et barn i udfordringer, drøftes bekymringerne altid med forældrene, da vi ser forældrene som den vigtigste ressource og en aktiv medspiller.

Ligeledes er vi i tæt samarbejde med PPS, hvor vi søger sparring og vejledning.

Vi har en specialpædagogisk vejleder tilknyttet, der fremmer det enkelte barns eller børnegruppens trivsel og udvikling samt giver det pædagogiske personale sparring.

Vi samarbejder i det tværfaglige distriktsteam, der er sammensat af dagtilbudsleder, dagplejepædagog, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver. Ved sagsmøder deltager desuden forældre og relevante personer fra det private netværk.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Billund Kommune er der udarbejdet en rammebeskrivelse for alle overgange:

- Overgangen mellem hjem og dagpleje/vuggestue
- Overgangen mellem dagpleje og børnehaven
- Overgangen mellem børnehave og skole

I Billund Kommune er det værdifuldt, at ethvert barn ved en overgang føler sig ventet, velkommen og mødt på dets styrker og udfordringer.

- Alle voksne i barnets liv har ansvar for at skabe gode overgange, der er kendetegnet ved tryghed og genkendelighed.
- Vi sætter barnet og familien i centrum og inddrager barnets perspektiver og ressourcer, for at barnet, børnegruppen og familien får en positiv oplevelse i overgange.
- Vi sikrer, at der er en tydelig forventningsafstemning mellem barn, forældre og samarbejdende institutioner og parter, hvor alles viden og perspektiver inddrages.
- Vi har professionelle relationer og et forpligtende samarbejde mellem institutioner og parter med henblik på at få viden om hinandens arbejdsfelt og faglige vidensdeling.
- Vi samarbejder forpligtende og systematisk om overgange, så børnene oplever sammenhæng mellem institutioner. Vi sikrer, at nyttig information om barnet er tilgængeligt i overgangssituationer.
- Vi benytter allerede etablerede børnefællesskaber som strategi ved overgange, og vi har fokus på at skabe rammer for nye børne- og forældrefællesskaber.

I Børnehuset Andedammen tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen ved at:

- Vi arbejder med børnenes forventninger til at skulle starte i skole
- Vi øver det at kunne modtage, lytte og udføre en besked/opgave
- At kunne koncentrere sig - og ikke lade sig distrahere
- Vi har fokus på det følelsesmæssige:
 - At kunne regulere egne følelser og behovsudsætte disse
 - At kunne sige farvel til mor og far
 - At kunne beherske sit temperament
 - At kunne vente på tur
- Vi har fokus på det sociale:
 - At have mod på at prøve selv i stedet for at opgive
 - At kunne afkode andre børns signaler
 - At kunne skelne mellem forskellen på dit og mit/tage
 - At tage ansvar for egne og andres ting
 - At have medfølelse og kunne sætte sig i andres sted
- Vi har fokus på det motoriske:
 - At være selvhjulpne, klare toiletbesøg selv samt være bevidst om hvilket overtøj de skal have på og selv at kunne tage det på
 - At kunne forvalte egne ting
 - At kunne holde på og bruge en blyant og en saks

- Vi har fokus på det sproglige:
 - At kunne sætte ord på egne tanker og handlinger
 - At kunne løse konflikter verbalt
 - At kunne lytte og fortælle

Det pædagogiskes personale har ansvaret for, at de ældste børnehavebørn møder et læringsmiljø der forbereder dem på skolelivet, og at dette sker ud fra børnenes perspektiver med en legende tilgang, så der skabes en nysgerrighed, tryghed og lyst til at vide og lære mere.

I løbet af det sidste år i børnehaven stifter de ældste børn kendskab med deres kommende læringsmiljø på Vorbasse skole, da de fra september og en gang om ugen går på besøg i SFO'en med personalet fra gruppen. Dette gøres på skift i små grupper.

I januar, februar og marts er der mulighed for at børnene i den ældste gruppe kan have deres daglige gang på i SFO i et mere eller mindre omfang. Her møder børnene læringsmiljøet helt tæt på, men med kendte "voksne" ved deres side.

Den første april starter livet som førskolebarn.

For at sikre os den gode overgang fra børnehave til skole indgår Børnehuset Andedammen og Vorbasse Skole i et tæt samarbejde omkring sammenhæng i overgangen og har derfor i samarbejde udarbejdet en procedure med fokus på sammenhæng i overgange.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

I Billund Kommune er vi optaget af lokalsamfundets ressourcer og muligheder, der kan inddrages i det pædagogiske læringsmiljø.

- Vi inddrager forældrebestyrelsens viden om de forskellige muligheder og lokale tilbud.
- Vi anvender lokalmiljøets muligheder og tilbud i organiseringen af de pædagogiske aktiviteter
- Vi giver børnene mulighed for førstehåndserfaringer, samhørighed med og integration i lokalsamfundet.

Børnehuset Andedammen er bygget sammen med Vorbasse Fritidscenter. Det betyder, at der er et helt naturligt samarbejde med mulighed for forskelligartede aktiviteter og læringsforløb. Ligeledes er lokalsamfundet en integreret del af det at gå i Andedammen, da mange af vores traditioner involverer lokalsamfundet. Der er aftaler om besøg i kirken ved højtider, plejehjemmet, samarbejde med skolen omkring motionsløbet mm.

Desuden benyttes lokalområdets legepladser, skove og grønne miljøer jævnligt således, at Børnehuset er en synlig del af nærmiljøet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Billund Kommune er børnenes perspektiver grundstenen i arbejdet med børnemiljøet. I arbejdet med at skabe, vurdere, fastholde og udvikle børnemiljøet, er vi opsøgende og nysgerrige på, hvordan verden opleves fra børnehøjde.

Et børnemiljø, som også er et godt læringsmiljø, formes gennem alt det, der omgiver børnene, såsom strukturen, dialogen, indretningen, hverdagsrutinerne, pædagogiske aktiviteter og forældre-samarbejdet.

I Børnehuset Andedammen har vi gode fysiske ramme både ude og inde. Vi bestræber os på at tilrettelægge de fysiske rammer således, at vi følger børnenes spor ift. den aktuelle børnegruppe. Rummene i Andedammen er indrettet således, at der er mulighed for at fordybe sig og for at trække sig, da vi skaber rum i rummet, men der skal ligeledes være plads til de vilde lege og fy-

sisk udfoldedes. Da vi har mulighed for at benytte Vorbasse Fritidscenter, giver det gode forskellige læringsmiljøer for børnene. Vi benytter både biblioteket, hallen, svømmehallen, loftet og det grønne rum, der på hver deres måde skaber fysiske og psykiske muligheder for det pædagogiske personale at fordybe sig med en børnegruppe.

Vi ønsker, at skabe et børnemiljø hvor der er lyst, tid og ro til at være og lære. Miljøet skabes med fokus på leg, kreativitet og læring, hvor der er fokus på børnefællesskabet, men ligeledes stor fokus på udviklingen af det enkelte barn.

Vi inddrager bl.a. observationer via KIDS materialet, så vores pædagogiske praksis hele tiden justeres og tilpasses vores børnegruppe.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer. ”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Børnehuset Andedammen understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling ved at:

- Vi møder børnene i en anerkendende tilgang, hvor mødet tager udgangspunkt i der hvor det enkle barn befinder sig i sin udvikling
- Vi følger og bygger videre på børnenes initiativer og følger deres spor
- Vi sætter ord på og anerkender barnets følelser igennem positiv feedback
- Vi er lyttende
- Vi støtter barnet i at blive selvhjulpen
- Vi inddrager barnet i egen hverdag ved at lade barnet deltage i praktiske opgaver alt efter alder
- Vi støtter barnet i at være nysgerrig og afprøve egne grænser

I Børnehuset Andedammen skaber vi et børnemiljø, hvor det enkelte barn har mulighed for at afprøve og udvikle sin identitet i en dannelsesproces med rum og plads til at øve sig i at forstå sig selv. Børnene møder anerkendelse fra det pædagogiske personale, der giver plads til, at de kan spejle og teste sig selv i trygge rammer med omsorg og nærvær.

I Børnehuset Andedammen har vi aldersopdelt børnene i grupper om formiddagen i vores fordybelsestid, hvor der tilrettelægges aktiviteter, der passer til børnenes alder. I ydretimerne tilbydes børnene et miljø, hvor børnene er blandet ift. alder og køn.

Det er vigtigt, at børnefællesskabet indbyder til, at der plads til at trække sig væk og fordybe sig i små grupper både i børneinitieret lege, men ligeledes at det pædagogiske personale tilbyder små grupper.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Børnehuset Andedammen understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling ved at:

- Vi møder børnene med accept og medinddrager alle børn i fællesskabet
- Vi anerkender og møder børnenes følelser
- Vi er gode rollemodeller med tydelige forventninger til børnene
- Vi styrker relationerne barn-barn samt barn-voksen i mellem
- Vi styrker børnene i de sociale spilleregler – vente på tur, vi skal deles om at give plads til andre mm.
- Vi skaber et godt psykisk læringsmiljø for alle børn i Andedammen
- Vi skaber plads til at udvikle evnen til tilknytning samt empati
- Vi styrker børnene i at få en forståelse af et fællesskab - hvem er jeg og hvem er jeg sammen
- Vi møder barnet i den positive fortælling – den gode stol
- Vi tilbyder aktiviteter der styrker det sociale
- Vi præsenterer børnene for gentagelser, gentagelser og gentagelser
- Vi inddrager børnene i daglige rutiner

I Børnehuset Andedammen er der plads til at øve sig i de sociale kompetencer igennem samspillet med de andre børn både i primærgrupperne, men ligeledes på tværs af børnegrupper, køn og alder. Det pædagogiske personale støtter og guider børnene ved at se og følge deres spor og skabe plads til legen således at børnene kan lære af hinanden. Når børn kommunikerer og færdes i et samspil med andre, øges hele tiden deres evner til at samarbejde, lege og håndtere de sociale spilleregler der er.

Det pædagogiske personale er rollemodeller, der viser vejen og tager udgangspunkt i børnenes forskellige forudsætninger. På denne måde får børnene mulighed for at deltage i fællesskabet uanset deres individuelle niveau. Børnene opbygger og styrker deres sociale kompetencer i samspil med andre, når det udforsker fællesskabet. Det er det pædagogiske personales ansvar, at tilbyde aktiviteter i og udenfor huset der understøtter dette.

I børnegrupperne arbejdes der med Fri for mobberi og derigennem støttes børnene i at tilegne sig spilleregler for konfliktløsninger, samvær, venskaber, lege samt deltagelse i aktiviteter. Legen er en stor del af læringsmiljøet, her opbygges der venskaber og børnene lærer at tage et socialt ansvar.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Børnehuset Andedammen understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog ved at:

- Vi skaber rum og tid til dialog med børnene
- Vi sætter ord på børnenes samt egne handlinger
- Vi laver rim og ræmser
- Vi danser, synger og leger sanglege
- Vi spiller spil
- Vi støtter børnene i deres lege samt forklarer om andres kropssprog, følelser og talesprog
- Vi har fokus på udtryksformer via spejling
- Vi lytter
- Vi styrker mundmotorikken igennem forskellige øvelser – puste, suge, drikke mm.
- Vi tilbyder aktiviteter der styrker børnenes begrebsdannelse
- Vi er gode rollemodeller i vores kommunikative adfærd overfor hinanden, barn-voksen, voksen-voksen
- Vi tilbyder dialogisk læsning
- Vi laver sprogscreening med de 3 og 5 årige samt efter behov

Et veludviklet sprog er en vigtig forudsætning for hele barnets udvikling. Når barnet kommunikerer med lyd, mimik og ord, er det typisk i kontakt med andre, og det gør sproget til en vigtig del af de sociale kompetencer. I Børnehuset Andedammen styrkes denne kompetence igennem legen, samtaler, samlinger i små eller større fællesskaber samt spontane og planlagte aktiviteter hvor det pædagogiske personale har ansvaret for at skabe en tydelig struktur og forudsigelige rammer for børnene.

Miljøet omkring børnene i Andedammen skal opfordre til at børnene bliver nysgerrige, undrer sig og stiller spørgsmål.

Sproget styrker børnenes evne til at tænke abstrakt. Børn tænker og regulerer deres adfærd ved hjælp af sproget og udvikler et bevidst forhold til deres omverden. Det er vigtigt, at det pædagogiske personale i Andedammen er rollemodeller og er bevidste om, hvordan deres kommunikative fremtoning er.

Vi er i et tæt samarbejde med tale-hørekonsulenten, hvor vi bl.a. får sparring ift. børn, hvor vi skal have et ekstra fokus.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Børnehuset Andedammen understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse ved at:

- Vi husker at børn lærer ved at gøre/røre og ikke ved at se og høre
- Vi indretter det fysiske læringsmiljø attraktivt, så der er mulighed for fysisk udfoldelse og udfordringer
- Vi støtter og opmuntrer børnene til at udfordre sig selv kropsligt
- Vi tilbyder legende aktiviteter der opfordrer til bevægelse
- Vi støtter børnene i de risikofyldte lege
- Vi arbejder med børnenes kropsidentitet bl.a. igennem massage
- Vi motorikvurderer de 4årige børn
- Vi italesætter og har temaer om, hvad sund mad er
- Vi tilbyder gennem vores kosttilbud sund og nærende mad
- Vi efterlever Andedammens kostpolitik
- Vi er bevidste om at opretholde en god hygiejne

Kroppen er et meget komplekst system, og kroppens motorik og sanser gør det muligt for barnet at tilegne sig erfaringer, viden og at kommunikere.

I Børnehuset Andedammen er det vigtigt, at børnene får lov til at eksperimentere og afprøve forskellige elementer, der er med til at styrke deres krop, sanser og bevægelse. Dette gøres ud fra en legende tilgang, hvor børnene tilbydes forskellige materialer som spejle, LEGO, maling/fingermaling, puslespil, modlervoks og hvor de øver sig i at bruge bestik ved måltiderne mm. I udelivet kan børnene eksperimentere ved at bevæge sig på forskelligt underlag som f.eks. grus, sand og græs, som både kan være vådt, tørt, hårdt og blødt. De kan kravle og klatre i træer og bevæge sig ud i de risikofyldte lege.

Vi har et motorikrum, som bruges til forskellige motorik-, sanse- og bevægelseslege. Ligeledes benytter vi hallen i Vorbasse Fritidscenter, hvilket indbyder til de mere vilde lege. Derudover svømmer vi med de to ældste børnehavegrupper en gang om ugen.

Det pædagogiske personale arbejder med, at børnene tilegner sig en bevidsthed om de forskellige sanser ved at lade dem røre, gøre og føle, i et miljø hvor børnene kan afprøve, udforske og stimulere egne sanser.

Det pædagogiske personale understøtter børnenes læring ved at inddrage denne i forskellige aktiviteter i løbet af hverdagen således, at børnene gennem aktivitet og sanser skaber sig erfaringer og viden, som danner fundament for både trivsel, læring og udvikling.

De følelsesmæssige og erkendelsesmæssige processer udvikles, når barnet er virksomt med sanser og motorik. Dermed skabes grundlaget for at være sund og robust.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Børnehuset Andedammen understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science ved at:

- Vi bruger alle hjørner af legepladsen
- Vi giver børnene oplevelser med og i naturen, ved at benytte os af skoven og nærmiljøet
- Vi giver børnene kendskab til dyr, planter og materialer i naturen
- Vi giver børnene mulighed for at føle, røre og gøre
- Vi er nysgerrig over for naturen og dens fænomener
- Vi lader børnene få kendskab til de fire elementer – jord, luft, ild og vand
- Vi skaber tid og rum til fordybelse og motiverer børnene til at udforske naturen og være eksperimenterende
- Vi stimulerer børnenes nysgerrighed for naturvidenskabelige sammenhænge
- Vi laver små science forsøg med børnene
- Vi er gode rollemodeller, der viser vejen og som tør at gå forrest
- Vi udstråler engagement og glæde ved at være i naturen
- Vi er nysgerrige på børnenes intentioner
- Vi styrker børnenes viden om og brug af digitale medier ved at inddrage det i hverdagen

Barnets oplevelser og undersøgelser i naturen er domineret af leg, kropslighed og sanselighed. Når barnet observerer og eksperimenterer i naturen, får det nogle afgørende eksistentielle erfaringer om liv og død, og det får indsigt i menneskets afhængighed af naturen og dens skrøbelighed.

I Børnehuset Andedammen vil vi styrke dette ved at indrette læringsmiljøet, så det inspirerer til at eksperimentere og så det udvikler deres fantasi, innovation og nysgerrighed. Vi vil give plads til at børnene kan være undersøgende på naturen samt se, føle, høre, lugte og smage på den. Vi vil invitere naturen indenfor ved at bruge materialer fra naturen.

Vi vil igennem de forskellige årstider præsentere børnene for naturens forskellige cyklus samt være nysgerrige og undersøgende på forskellen mellem de forskellige årstider, da disse oplevelser er med til at skabe grundlag for barnets udvikling af æstetiske kompetence.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Børnehuset Andedammen understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab ved at:

- Vi tilbyder børnene forskellige sanseoplevelser
- Vi arrangerer ture i nærmiljøet og inddrager lokalsamfundet
Vi benytter os af biblioteket.
- Vi markerer traditioner
- Vi danser og bevæger os til musik sammen med børnene
- Vi spiller teater med børnene og giver dem mulighed for at klæde sig ud
- Vi præsenterer forskellig litteratur for børnene
- Vi inddrager digitale redskaber/legetøj i vores pædagogiske arbejde med børnene
- Vi deltager i Billund Builds
- Vi præsenterer børnene for forskellige materialer og giver dem mulighed for at eksperimentere
- Vi leger med børnene og har fokus på børnefællesskabet

Børns egen kultur er udtryk, der hører sammen med øjeblikket f.eks. rytmisk lyd, pjat, plageri, gangarter, mimik og andre kropslige udtryk. Udtrykkene kan også være lege, fortællinger, sange, tegninger, rim, remser, gåder og vittigheder. I Børnehuset Andedammen skaber vi et miljø, hvor børnene bliver udfordret, inspireret og inddraget i børnefællesskabet, og hvor børnene kan lære af hinandens erfaringer.

Traditioner er en stor del af årets gang i Børnehuset Andedammen, her inddrages børnene i planlægningen og de præsenteres for viden om de forskellige traditioner. Forældrene inddrages via dokumenter med billeder samt små ferniseringer hvor børnene får lov til at vise, hvad de har arbejdet med.

Det pædagogiske personale er i den daglige praksis samskabende og skaber små kulturelle øjeblikke i form af små fortællinger, viden fra andre lande, børnefortællinger om; hvem er jeg og hvor kommer jeg fra samt ved at italesætte forskellige kulturelle forskelle ud fra børnenes modersmål.

På den måde skabes små nye øjeblikke, der giver børnene mulighed at opdage nye sider af sig selv og deres kammerater.

Evalueringsskultur

I Billund Kommune arbejder vi med refleksion, opfølgning og feedback i professionelle læringsfællesskaber.

Evalueringsskulturen udgøres både af uformelle hverdagevalueringer i forbindelse med det pædagogiske arbejde samt mere formelle og systematiske evalueringer, hvor der gøres brug af evalueringssredskaber som fx pædagogisk analyse, aktionslæring, SM(i)TTE, GLK (Gjort, Lært og Klogt at gøre) og kortlægninger af læringsmiljøet. De formelle og systematiske evalueringer tager afsæt i dokumentation af processer og resultater i det pædagogiske arbejde.

De uformelle hverdagevalueringer samt de formelle og systematiske evalueringer benyttes i et samspil.

Vi har både et formativt (proces), summativt (leverancer og resultater) samt generativt (læring) fokus i evalueringerne. Derudover har vi fokus på sammenhængen mellem læringsmiljøet i dagtilbuddene og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringerne har både et tilbageskuende blik, hvor hidtidig løsning af kerneopgaven vurderes samt et fremadrettet perspektiv, hvor der med afsæt i evalueringerne følges op, og den pædagogiske praksis justeres og forbedres.

Vi er opmærksomme på at inddrage relevante perspektiver, såsom børne- og forældreperspektivet.

I Børnehuset Andedammen skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø ved at:

Vi i den daglige pædagogiske hverdag tager udgangspunkt i evaluering gennem læreplanstræet. Læreplanstræet er et visuelt redskab, der danner rammen for de daglige rutiner, pædagogiske tilrettelagte aktiviteter, børns legemuligheder og forældrebestyrelsens inddragelse.

På den måde sikrer vi os, at det pædagogiske læringsmiljø hele tiden understøtter børnenes læring, samt at vi når hele vejen rundt om det pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer.

I Børnehuset Andedammen dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål ved at:

Vi på baggrund af vores evalueringer løbende justerer den pædagogiske praksis, så den afspejler børnegruppens behov bedst muligt. Dette gøres dagligt via observationer på teamniveau samt samlet på personalemøderne. Det er ligeledes meget vigtigt at inddrage børnenes perspektiver

og at vi er opmærksomme på hvad der rører sig ved børnene, så vi gennem løbende observationer og evalueringer hele tiden kan følge barnets spor, justere og optimere vores pædagogiske praksis med øje for kerneopgaven.

Børnene inddrages i evalueringen via billeder, videns væg, ideskyer, barometer hvor de sætter grønne og røde smileys på mm.

Evalueringresultaterne vil vi anvende til refleksion og læring blandt det pædagogiske personale.

I Børnehuset Andedammen evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år ved at:

Vi tager evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan op på et seminar, hvor det pædagogiske personale samler evalueringer og kvalificerer den løbende evalueringskultur, fra året der er gået.

Et seminar hvor vi, mere gennemgribende, laver de nødvendige justeringer der skal til, for at legitimere det pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer i praksis. Med forældrebestyrelsens inddragelse og accept i evalueringsprocessen, vil vi sammen forankre dette ændrede grundlag, som herefter fortsat skal danne ramme for hverdagen i Børnehuset Andedammen.